

Telefon-szám: 52.

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Telefon-szám: 52.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többeszi hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fillér.

Felülíratok és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Járvány-veszedelem.

A kolera terjedéséről szóló és érkező hírek, bár még messze van tőlünk a veszedelem, máris gondos megelőző intézkedések megtételére készítette a mi hatóságainkat is.

Tudomásunk szerint alispánunk már közegészségügyi előadója, a vármegyei főorvos meghallgatása alapján intézkedett, hogy ha mégis megérkeznék e veszedelmes vendég, megfelelő nem szíves fogadtatásban részesüljön, vagyis annak terjedése minden lehetséges módon meggátoltassék.

Mi ugyan nem tulajdonítunk oly nagy jelentőséget e járványnak, mint azt már a lapok hirdetik, mert nagyobb a híre, mint a hogy aztán a betegedési esetek után az orvosi jelentések szólnak. A lármának azonban van eredménye, mert kell, hogy az jóelőre felrázza nemcsak a hatóságokat, de a lakosságot is, a nálunk eléggé kedvező egészségi viszonyok között a mindennapi normális életből.

Azt mondja a példabeszéd, „hogy jobb félni, mint megijedni”; kövessük tehát ezt mi is és még mielőtt a veszedelem meglepne, tegyük meg mindazon védelmi eszközöket, melyekre emberileg képesek vagyunk a ragály elhárítására.

Bizton reméljük, hogy a nagyon is súlyos felelősséggel tartozó hatóságok részéről nem fog mulasztás történni, sem pedig orvosaink részéről: kik máris éber figyelemmel és önfeláldozó buzgalommal résen állnak. Ezt igazolja az eddig nálunk előfordult két gyanús eset, hogy a közgazgatási hatóság és annak orvosai is nem késnek egy pillanatig sem rögtön intézkedni.

Ismerve azonban az élet nehéz körülményeit és a nép bizalmatlanságát, melyhez hozzájárul még a sok babonás balhiedelem is, gondossága a hatóságoknak és orvosoknak csak akkor lesz eredményes, ha minden egyes esetben ott, hol a gyanu legkisebb árnyéka is megjelenik, késedelem nélkül és teljes bizalommal fordulnak a hatóságokhoz. Első sorban a központtól messzebb eső községekben kell ily irányban a népet kioktatni, mely véleményünk szerint a lelkészek, a tanítók, a községi jegyzők és bírák lelkes feladatára várakozik. Ezen, a

néppel minden pillanatban közvetlenül érintkező egyének és emberbarátok nemes feladata legyen azon kiváló fontos felügyelet is, hogy ha mégis váratlanul kiütne a ragályos betegség, a hatóságnak ez irányban tett intézkedései bármily nehezen is, s bármily költség-áldozattal is, végrehajtsanak; mert minden magyar ember élete drágább — mindennél. Lássák el a lakosságot már jó előre mindenféle jó tanácsokkal és igyekezzenek lelkükre beszélni, hogy különösen a tisztaságra ügyeljenek. Tartózkodjanak a mértéktelen életmódtól. Különösen a gyümölcs evéstől, a szeszes italok és a nem megbízható ivóviz felvételétől.

Azok mondják, kik a 70-es években a kolera átérték, hogy a babona és a bizalmatlansággal párosult titkolódzás, továbbá a mértéktelen életmód volt a főoka a nagy halandóságnak. A helyett, hogy a népet az ivástól visszatartották volna, megfordítva történt, mert rozszelkű emberek azt híresztelték, hogy éppen sokat kell inni és urat nem szabad a községekbe eresztetni, mert azok a kutakat megmérgezik, stb. efféle balhiedelmek voltak tehát azok, melyek a kolera-járványnak betegágyat vetettek és bizony sok jó magyar ember pusztult el élete java korában.

Hála Istennek! Azóta már nagyot fordult a világ kereke, haladt a civilizáció, tökéletesedett az orvosi tudomány, kedvezőbbek a nép életviszonyai, szóval több teyver van már kezünkben mivel védekezni képesek vagyunk, — ha azt ügyesen használjuk fel.

Ne menjünk messzire, hanem csak maradjunk városunk határán belül. A rendőrség már megmozdult és naponta házról-házra járva vizsgálja az udvarokat, hogy milyen ott a köztisztaság; a hol pedig azt tapasztalja, hogy minden a régi állapotban maradt, ott rögtön erélyesen intézkedik. Eképpen kell hát eszelekedni mindenütt, és akkor mi bizonyos lelki nyugalommal nézhetünk elébe a veszedelem esetleges érkezésének, mert emberileg mindent megtettünk, mi tőlünk telik.

Reméljük azonban, hogy a város ezzel még nem fog megelégedni, hanem tul teszi magát

— Be is adom azonnal!

— Haza megyek a Hernád partra, parasztnak, bérlő leszek.

Kupeczeskedem!

— A ti általatok lenézett néppel együtt majd meg-tanítom én a vármegye léhűtőit.

Áldott jó felesége, meg maga is sok megalázkodás után összeszedték azt az összeget, mely a bérléhez és első befektetésekhez kellett.

Mikor beleköltöztek ebbe a régi kastélyba, egyetlen gyermekük Iluska már a városi iskolában elvégzett néhány osztályt.

— Nem köldjük iskolába, idegen helyre, magunk tanítjuk.

Es tanították is az élénk, kedves gyermeküket kimondhatlan szeretettel. Fanatikus elhatározással, mindaddig, míg be kellett adniok a tanítónőképzőbe.

A bérlés nem igen ütött be. Rossz idők jártak. Szárazság, majd vízáradás.

Csakugyan úgy dolgoztak mint a parasztok, takarékoskodtak, minden esztendőben újabb és újabb reményeket kötöttek a hosszabb lejáratu bérléhez, de a jövődelemből és a csekély nyugdíjból alig hogy riegtudtak élni, hiszen kamatokat és adósságot kellett fizetniök és Iluska tanítása is sok pénzbe került.

Milyen kimondhatatlan öröm is volt az, midőn Iluska azután hazahozta a diplomát — de az az öröm is csak rövid ideig tartott, mivel a jó édes anyát szélhűdés-féle érte.

Előhalott lett, a kit úgy kellett tologatni a kerekesszéken. A gazdálkodás azután még rosszabbul kezdett menni.

— Ne busuljatok édes szüleim, hiszen itt a diploma. Tanítónő leszek. A mint a bérlés lejár, ti is odajöttök hozzám.

azon Erzsébet-téri háziurak ellentállásán is, kik üzleti érdekből ragaszkodnak a belpiaczon a baromfivásár tartásához, s ezen nehéz időkben a baromfivásárt okvetlen kifogja a város végére telepíteni és a mészárosokat és hentéseket pedig kötelezni fogja, hogy nyilt sátorban árult czikkeiket legalább terítsék le, hogy azt a legyek, vagy egyéb rovarok, vagy pedig a szellő által hozható bacillusok meg ne fertőzzék.

Ha panaszt hallunk, kénytelenek leszünk azt erős tollal publikálni és ostorozni. Adja Isten, hogy erre ne legyen szükség, de még a patikára sem!

Színház.

Mezey színtársulata állandó érdeklődés mellett folytatja napról-napra előadásait, egy-egy újdonság mellett jobb régi darabokat mutatva be gondos művészi tanulmányokkal.

E héten „Trenk báró” és „Tilos a csók” voltak az újdonságok, melyek nagyobb közönséget vonzottak. A közönséget maguk ez újdonságok nem igen elégtették ki, de a darabok fogyatékoságaiért bőséges kárpótlást találtak a főszereplők játékában.

Feledi Boriskának e héten is nagy sikerei voltak. Minden szerepén meglátszik a gondos, alapos tanulmány, előadásán a rutin, énekszámait elragadó bájjal, kedvesen kellemesen esengő hangon adja elő pajzán mosolyával, művészi alakításával teljesen meghódítja a hallgatót, lebilincseli a közönség figyelmét. Meg kell emlékeznünk arról is, hogy a zenekar Tombor Aladár kiválóan képzett, s a vidéken kitűnő hírű karnagy vezetésével mellett szabatosan, mindig jól játszik. Az előadások sikerét pedig nagyban előmozdítja a jól fegyverezett zenekar megfelelő kísérete.

A lefolyt hétről következőkben referálunk:

Szombaton, 10-én Willner és Bodanszky: „Trenk báró” című operettjét játszották. A darab abban a korban szerepel, a mikor a hűbérurak a „jus primae noctis” alapján támasztottak pogány követeléseket jobbagy embertársaik fiatal hitvestársai ellen és ezt használja ki a darab pikánsabb komikum gyanánt. A szereplők jelesen oldották meg feladataikat. A grófnő szerepét *Feledi Boriska* töltötte be a nála megszokott természetességgel, temperamentumosan, ügyesen, mozgékonyan. Énekszámait igazi virtuozitással zengte el hajlékony, kellemes csengéssel. *Maricza* szerepében igen kedves jelenség volt és szépen énekelt *Fátyol Hedvig*. A szerencse két géniusza: *Lenkefi Ilonka* és *Tombor Olga* nagyon bájos jelenést produkáltak. *Székely, Szőreghy, Ernye, Gáspár, Szöts* igen jól megelétek szerepeiknek s az udvari

Iluskának tehát állás kellett.

Es akkor kezdődött csak igazán a családásokkal teli nagy küzdelem, mert ő városba vágyott, nem valami eldugott fészekbe, hanem városba, a hol a fizetésén felül is kereshet, édes anyját is gyógyíthatatja.

Es mentek a bélyeges kérvények mindenféle széles az országba, előbb csak városi állásra, később már mindentéle.

A százados ur kiléncelt, még a gyűlölt egyenruhát is felvette, midőn fent járt protekcióért. Minden, mind hiába.

Megalázkodott a főispán előtt is.

— Megjuhászodtál ugye? Elteledem azt, a mi történt, — személyesen beszélek majd a kegyelmessel!

Es közel két esztendő mulva meg is jött a kinevezés, de hová? Sok száz kilométerre fekvő faluba, az ország déli határára.

— Elmegyek én akárhová édes apám, kitüntetem magam!

— Ha idegen nemzetiségűek ott az emberek, megszerettem velük a magyart. Küzdeni fogok!

Es lángolt a nemes magyar vér felbuzdulása az elszánt, művelt leány bájos arcán.

Iluska tehát tanítónő lett Kevevárott. Es jöttek tőle az áradozó, teljes boldogságot és megelégedést hirdető levelek a messze földről.

Ezek a levelek mind azt hirdették, hogy menyire szeretik és becsülik őt a szülők és a község lakosai; előljárói elhalmazzák dicséretekkel, új élethivatását mily örömmel teljesíti.

Ok, a szülők megnyugodtak, pedig azok a levelek csak arra szolgáltak, hogy a válságot leplezzék.

Iluskának, mint azt hátramaradt naplói bizonyították — rendkívül sokat kellett szenvednie abban a környezetben, a hová a sors vetette.

TÁRCZA.**Gondolatok.**

Hallottad a pacsirtát:
Égbe szálló dalát,
Hallottad az esthajnal
Bús hangu sóhaját.

Pacsirta éneke
Felröppen az égbe,
Hol nem vegyül panasz
Az ő örömébe

S esthajnal sóhaja
Messze száll a földre,
Hús árnyat boritni
E siralom völgyre.

Pacsirta, pacsirta,
Ha esthajnal lennél,
Ó tudom, hogy többet
Soh' sem énekelnél.

Makoviczky Emil.

A százados ur meg a leánya.

Irtta: PERJÉSSY LAJOS.

(Vége.)

Ekkor azután az elfojtott keserűség elementáris erővel tört ki ő belőle is, talán az igazságnak megfelelő, de mászás gorombaságokat vagdosott a főispán fejéhez.

— Adja be az ur még ma a lemondását — míg nagyobb baj nem lesz.

költő alakításában *Márkus* kiemelésre méltó. Az egész játék összhangja elismerést érdemel, s a gyönyörű zene minden részletében érvényesült.

Vasárnap, 11-én „János Vitéz” került színre a czimszerepben *Feledi Boriskával*, a ki olyan tüzröplátant, pompás Kukorica Janesi juhászjátárt, meg huszárprodukált, a milyen csak a Nagy magyar Alföld délibábos rónán teremhet. Temperamentuma elragadó, dalai mesteriek voltak és rengeteg hatást keltek. Iluskát igen kedvesen játszotta *Fátyol Hedvig*, a kiről most tudtuk meg, hogy jól áll neki a szöke leány szendésége is. A francia királykisasszonyt dískréten alakította *Görög Olga*, a kinek megjelenése az ilyen szerepkörökhöz legjobban illő és hangja is királyi esengésű s ezuttal szépen folyó, hajlékony volt. *Papp Erzsébet* pompásan megfelelt a vén boszorkány szerepkörének és egy csöppet sem akart húságból szépíteni drasztikus megjelenésén, sőt még fokozta azt. *Bagót Székely* játszta és énekelte a nála megszokott bravuros előadásban, a szerepkörhöz illő módon. A király szerepében *Gáspár* jeleskedett s talán túl is ment a megengedett komikum határain. *Szöts, Ernyei*, s a többi mellékszereplők összehangzóan alakították szerepeiket. A tündéri ballet is kedves volt *Tombor Olga* vezetésével.

Hétfőn, 12-én a „Tatárjárást” ismételték meg félig telt nézőterélen nagyon sikerült előadásban. A huszárönkéntes szerepét *Fátyol Hedvig* játszotta és pompásan megfelelt annak naivságával, ügyes, gyors fordulataival, csengő hangjával. A többi szereplők játékáról azt mondhatjuk, hogy talán még jobban adták szerepeiket, mint először. Különösen *Leukéfi* Ilonka mutatott nagy haladást a biztos és bátor fellépésben. Treszka szerepét olyan jól alakította a „kis cukros”, hogy teljes dícséretet és elismerést érdemel.

Kedden, 13-án Dumas: „Kaméliás hölgy” című ismert regény drámáját játszották. Gauthier Margit szerepében *Markovits* Margit hivatása teljes magaslattal állott. Olyan perfekt drámai erővel duzzadó előadást nyújtott, hogy a mellékszereplők egészen eltörpültek mellette. Partnere: *Ernyei* igyekezett komolyan megfelelni nehéz szerepkörének Duval Arnold alakításában. Jó volt *Papp Erzsébet* játéka, aki minden szerepét igaz ambícióval adja elő. — A mély drámai hatást legjobban mutatta egy szegény eselédleány nyilatkozata, a kit meginterjúvoltak aziránt, hogy tetszett-e neki a darab? s meghatottan így válaszolt: szép szomorú darab volt. S az elég szép hatás, ha egy eselédet így érdekel a komoly drámai költészet.

Szerdán, 14-én Pásztor József „Tilos a csók” című operettjét adták. A darab nem tartozik a legkiválóbbak közé, meglehetősen sablonos, de színészeink eléggé élvezetessé igyekeztek tenni. *Feledi Boriska* Molly dada szerepét alakította a nála megszokott ügyességgel, kedvesen, a játéka kimagaslott a többiek közül, a közönség köréből szép csokrot is kapott. A királyné szerepében *Görög Olga* aratott babérokat és két csokrot fenséges megjelenésével, odaillő játékkal és szépen, erőteljesen csengő, folyékony énekével. A trombitás szerepét *Szöröggy* alakította igen sikerült játékkal, a komikumot finomul és meglehetősen érvényesítve. *Székely* nem egészen volt elemében a király jelentésével s nagyon gyors beszéde néha az értetlenség rovására pergett. *Papp Erzsébet* igen jól adta Catherina szerepét. A zenekar is dícséretre méltóan megfelelt kötelességének.

Csütörtökön, 15-én a „Varázskeringő” operette járta Strausz zenéjével. *Feledi Boriska* volt a primás-kisasszony s igen bájosan, könnyedén, temperamentosan forgolódtott, énekelte, táncolt, valósággal elragadta a közönséget, a melynek köréből ismét nagy virágcsokrot nyújtottak fel a kedvelt primadonnának. Kiemelendő a hercegnő szerepében *Görög Olga* dískréten, ügyes játéka, a mely ezen az estén a legsikerültebb jelenetek közé tartozik. *Papp Erzsébet* a főkamarszó szerepét pompásan adta. *Szöröggy* igen sok tanulmányt árult el Lothár gróf szerepkörének finom és részletekig kidolgozott alakításával. *Gáspár* a maga nonchalanciával adta az uralkodó komikus szerepét. *Szöts* is jó volt Gusztó szerepében. *Székely* pedig a fiatal férj jellemét alakította dískréten, teljes biztossággal, a helyzeteknek megfelelően. A darabon némi finomabb pikantéria vonul végig, de ezt a szereplők nem akarták nagyon kiszínezni.

Pénteken, 16-án „Szulamith” került a másorra. A régi jó keleti opere még mindig vonz, daczára, hogy sokszor láttuk már: — jó félig megtelt a nézőtér. — Szula-

A nép durva erkölcsű és bárdolatlan volt. Felfuvalkodott, gőgös idegen nyelvű parasztok társasága díktált ott a tanítónőnek. Műveletlen elemek, kik a tanítónőben is csak fizetett szolgájakat látták.

Az a pár intelligens ember, kik a gondnokságban a vezérszerepet vitték, — szintén nem magyar születésűek valának és nem igen tudtak rokonszenvezni azzal a tanítónővel, kit saját jelöltjükkel szemben nevezett ki a miniszter.

Kartársai örökösen hadi lábón állottak pappal, jegyzővel, bíróval s maguk között is egymásra irigykedve folyton veszekedtek.

Iluskának minden lépését, tettét sértő és gyanúsító módon megfigyelték, tanításmódját lecsásárolták; nemesi származását guny tárgyává tették, udvarias viselkedését hízelgésnek minősítették — és mindezt azért cselekedték, mert nem tudott és nem akart olyan lenni, mint a milyenek ők valának, nem tudott hozzájuk parlagiasodni.

De a megpróbáltatások közepette, a hosszú tél után, verőfényes boldogságot adó tavasz kezdődött Iluska életében.

A szomszédos falubeli grófi uradalomba új főerdész helyeztek át valamelyik birtokról a dunántulról. Rokonlelkek hamar egymásra találnak. Ilonka megismerkedett az új főerdésszel.

És megkezdődött az ő eddigi szomorú életének boldogságteljes első regénye, de megkezdődtek vele együtt az ő újabb megpróbáltatásai is. Az irigykedések, gyanúsítások.

— Bűnös voltam — hibás voltam, — írta naplójában — hogy életemnek ezen a fordulópontjában — az én kimondhatatlan nagy szerelmemet meg nem gyón-tam szüleimnek.

mithot *Görög Olga* alakította s előadása vonzó, kellemes, a helyzethez illő volt, különösen a vége felé igen sikerült. Hangja nem volt olyan hajlékony, mint máskor. Igen díszes, elegáns virágtartóban szép nagy csokrot nyújtottak fel neki. Abigail szerepét dícséretesen töltötte be *Fátyol Hedvig*, a ki mindig megnyeri a közönséget kedves játékkal. *Leukéfi* Ilonka is bátran, ügyesen, játszotta kis szerepét. *Tombor Olga* impozáns megjelenés volt csillogó díszes öltözetével. A férfiak közül a főszerep *Székely* vitte teljes otthoniassággal s hangja is tisztán, erőteljesen cseng. *Gáspár, Szöröggy, Ernyei, Márkus, Miklós, Lebeda* jól és összhangzóan játszottak. Nem csekély elismerés illeti a zenekart is a siker kivívása körül.

Szombaton *Feledi Boriska* felléptével „Az obsitost” ismételték meg. A jövő heti műsor a következő: vasárnap „Csákó és kalap” (bohózat). Hétfőn „Luxemburg grófia.” Kedden „Sasfők” (dráma). Szerdán „Szerelmes asszonyok” operette. Csütörtökön „Tanítónő.” Pénteken „Kis cukros.” Szombaton „Muzsikusz leány” (operette, *Feledivel*).

Iskolai értesítők.

A sárospataki ref. főiskola akadémiai és főgimnáziumi értesítője. Novák Lajos akadémiai és Csontos József főgimnáziumi igazgatóktól. A czimlapon az intézet képe látható. Az első részben a főiskola egységes képét állították össze, közölve annak szervezetét s a múlt iskolai év lefolyását. Érdekes, hogy Tisza István gróf május 8-án meglátogatta az intézetet és beszédet intézett az ifjúsághoz. A vizsgákról szóló jelentés után a főiskola vagyoni állapotával ismerkedünk meg. Az akadémia 2 kart foglal magában, úgy mint a vallás- és egyháztudományi kart s a jog- és államtudományi kart. A tanárok száma 19. A növendékek közül 21-en tettek hitványi alapvizsgálatot s ez 19-nek sikerült. A jog- és államtudományi karon 25 első alapvizsgáló közül 24 sikerrel végzett, 16 második alapvizsga közül 12 sikerült. Ezután birálati jelentések következnek a pályamunkákról s az új pályakérdéseket hirdeti ki, szám szerint 15-öt. A főgimnázium igazgatói jelentése tárgyalja az iskolai év eseményeit. A tanulók száma 432 volt és 3 párhuzamos osztályt tartott fenn az intézet. A növendékek 83 százaléka református vallású ebben a régi hites református iskolában. A valláserkölési és hazafias nevelésről sok irányban gondoskodtak. A tanári kar 18 tagból áll a hitoktatókon kívül. A tananyag részletes ismertetése után a tanulók neve következik az érdemsorozatok feltüntetésével. Az ifjúsági egyesületekről szóló jelentés, a könyvtár és szertárak gyarapodásának kimutatása ezután következik. A tájékoztatást igen látogatott, tagjainak száma 300—318 volt. A főiskola el van látva kórházzal és internátussal is, az utóbbiban 14 növendék lakott. Függetlenül Maller Sándor tanár értekezett „Euklides XI. axiomája és a két Bolyainak az axiomához tűződő munkásságáról.

Az egri érseki joggyeum évkönyve az 1909—10. iskolai évről. Bevezetőül a jogakadémiai kör Széchenyi emlékünnepeit írja le Rátvay Géza dr. jogtanár magas szárnyalású beszédével, a melyben Széchenyi 1859-iki levelét is idézi, a melyet Bartakovics egri érsekhez buzdításul írt. A tanári testület az igazgatón kívül 10 tagból áll. A tantárgyak és a növendékek felsorolása következik s ebből kitűnik, hogy 145 hallgatója volt a jeles intézetnek. A könyvtár szépen gyarapodott (813 művel 1153 kötet, 547 füzet.) A tanárok közül többen számottevő irodalmi munkásságot fejtettek ki. A pályadíjakról szóló jelentés után olvassuk a lefolyt év adatait s látjuk, hogy a valláserkölési élet is kellő gondozást tárgyalt. Az évszázó beszédet Demkó György dr. igazgató mondotta az ember akaratáról és annak fejlesztéséről. Vizsgálatra 123 jelentkezett s ezek közül 90 sikeresen végzett. Az intézet kebelében jogakadémiai kör áll fenn s annak tagjai a menza akadémiájában étkezhetnek napi 1 koronáért, de vannak egészen vagy részben kedvezményes tagok is.

Nyilatkozat.

Előre hoesajtom, hogy lapunk irányánál fogva polemizálni nem szoktam; támadni csak közérdekből vagy panaszra, mert hiszen ez a lap rendeltetése; védekezni az abban mindenkor — úgy a lap, valamint munkatársaink, de meg egyesek érdekében is; mert ezt így parancsolja az igazság, melyet mai napság igen sokszor szeretnek a hazugság és a homály szemfedőjével letakarani.

Az első esztendő sok szenvedés, sok méltatlan megalázkodás között, de az ébredező szerelem mindent kipótló boldogsága között valahogy csak eltelt.

Iluska két hónapra hazajöhetett szüleikhez. Milyen boldogok is voltak akkor. Építették a reménység légvárát. A nagyobb anyagi veszteség nélkül fel nem bontható bérlét egy év múlva lejár, akkor azután csakugyan oda költözködnék, ahová Iluskát veti a sorsa.

Kezdődött az új iskolai év. A szemüktényétől, leányuktól alig tudtak megválni. A szelítőt, megbénult édes anyja, még használható fél karjával odaszoritotta egyetlen gyermekét kebléhez és sir keservesen, talán érezte, hogy soha sem fogja többé látni.

Ugy is történt. A késő ős elragadta a jó édes anyát. A százados ur a maga maradt, egyedül maradt . . .

A szomorú visszaemlékezések nehéz álmat hoztak a százados ur szemére, kiejtette kezéből leánya naplóját — mig egyszerre kínos hörgés verte fel szendérgésből.

Iluska lihegő kebelével levegő után kapkodott, a fehér keszkenőn melyet, ajkához szoritott, piros vérrózsák jelentek meg.

— Meg kell halnom édes apám!

És kezdődött ismét, mint már több éjjelen át az édes apa keserves kinszenvedése. A leányát meg kell nyugtatni. Ujabb jeges borogatás, lázcsillapító szerek, a sebkötő igazgatása.

A beteget ismét megnyugtatták a beadott orvosok vagy az édes atya kezének lágy simogatása. A fehér függönyökön át betört a világosság, összekeveredve a lámpa fényével misztikus színben tüntette fel a beteg szobáját.

Köztudomású tény, hogy a jót, a nemes ügyet küllömbőség nélkül pártoljuk és dícsérjük, a rosszat és valótlan azonban kötelességszerűleg ostromozzuk.

Azt is merem állítani, hogy bár tudatában vagyunk a lap és szerkesztői súlynak s szabadságának, mindazon által magánügyeinket mindenkör elválasztjuk lapunk érdekétől és megnyilatkozásaitól: tehát minden oly támadást, melyet esetleg ezzel igyekeznénk személyi vonatkozással kapcsolatlá hozni, azt kötelességem visszautasítani.

Ródsi Ignác, a rimaszombati „Hungária” szálloda tulajdonosa, a Gőmőri Hírlap multi 37-ik számában, az előzőleg megjelent „Feljelentették a gimnáziumot” ezimű közleményünkre, egy nyilatkozatot tett közzé, melyben azt mondja: „hogy ezen közlemény eskakis a szerző személyem elleni gyűlöletének megnyilatkozása.”

E nyilatkozatot szigorúan boncolgatva, abból ketőt lehet következtetni, és pedig: hogy a közlemény szerzői és Ródsi gyűlöletű mi vagyunk; továbbá, hogy közleményünk nem felelt meg a valóságoknak.

Hát erre kijelentem, hogy a szerzők nem mi vagyunk, mert e hírt megbotránközálással hozták tudomásunkra, mi pedig a tudósító intenciójához képest leközlöttük. Azt is állíthatom, hogy a hírszerző aligha gyűlöllhetik Ródsit, mert nem volt még alkalmuk Ródsival szemben ilyenféle érzelmekeket táplálni és megrögzíteni. Bennünk tehát Ródsi meggyanúsítása és ráfogása nem éríthet.

A második kérdés, hogy való volt-e a hír, illetve közlemény? A közönség becses tudására hozom, hogy ebben az ügyben f. hó 14-én személyesen kerestem fel Dr. Fecess Samu urat, a helybeli főgimnázium igazgatóját, és csak röviden közlöm a tőle vett értesítést: „Az elítélendő hangon írott feljelentés a gimnázium és tanári kar ellen Ródsi részéről tényleg megtétt a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz. A feljelentésben Ródsi elmondja, hogy üzletét rontja a gimnázium, midőn megengedi, hogy a tornacsarnokban rendezessenek lakomák, mulatságok és esetleg orgiák. Ródsi pedagógiai szempontból tesz ez ellen kifogást és kéri panaszának orvoslását. A miniszter ur ezen feljelentést az egyház közvetlen felügyeleti hatóság útján leküldötte hozzám nyilatkozattal végett, melyre én részletes jelentésemet az összehívott igazgatótanács hozzájárulással és helyesléssel megtétt, melyben kiemelttem, hogy Ródsinak panaszra teljesen alaptalan és hogy már a tanári kar is több üzenéjével, illetve lakomát rendezett Ródsi szállodájában, sőt Ródsi már a panaszolt tornacsarnokban is szolgált fel mint vendéglős, de bizony a közönség nem volt vele melegedve.”

Ez a valódi és rövid tényállás s ebből tehát megállapítható, hogy ki a szerző és ki adott okot a panaszra és közleményre?

Rimaszombat, 1910. szeptember 17.

Komáromy István, felelős szerkesztő.

Hírek és vegyesek.

Személyi hírek. Cs. Gyurky Pál ev. főesperes tátrai üdüléséből mult héten hazakerült. Közben tevékeny résztvett a poprádi egyházközségi gyűlés tanácskozásán, s *Medveczky* Sándor közjegyzővel együtt részt vett Zsolnán is az ottani jubiláris ünnepségen.

Bornemissza László főispán e héten hivatalos ügyekben több napig Budapesten időzött.

Lukács Géza alispán még mindig a főszorózással van elfoglalva, a jövő hét végén azonban már idehaza lesz és f. hó 24-én személyes elnöklelte alatt fogja a népszámlálás alkalmával követendő eljárások czéljából az értekezletet a járásbeli főszolgabírákkal és városi polgármesterekkel megtartani.

Dr. Musotter Miklós a kir. törvényszék vizsgálóbírája e héten hazakerült s átvette a hivatalos teendőket helyettesítő dr. *Mészáros* István bírótól, ki most veszi ki majd szabadsága hátralévő részét.

Lelekészkepesítő vizsga. Sárospatakon a szokásos lelekészkepesítő vizsgát f. hó 12—14-ikéig tartották meg. A vizsgán, mint az egyházkerület kiküldötte *Czinke* István helybeli ref. lelekész is részt vett.

Czimadományozás. Mint a f. hó 16-iki hivatalos lapban olvastuk, a király *Jurasko* Jakab műszaki tanácsosnak, a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal főnökének a műszaki főtanácsosi czímet díjmentesen adományozta. A hír széles körökben kelt őszinte örömet, mert *Jurasko* Jakab nemcsak hivatali pontossága és ritka kötelességtudása, buzgó munkássága révén, de szerény, rokonszenves egyénisége révén is köztiszteletnek és közbecsülésnek örvend. Mi is őszintén üdvözljük kitüntetését és előlépését alkalmából.

Az ipartestületek országos kongresszusa Zsolnán, mely tanonczotthon felavatásával volt egybekötve, a helybeli általános ipartestületet *Varga* Lajos elnök és *Rónay* Gyula titkár képviselték.

Beteg Andrássy gróf. Gróf *Andrássy* Géza v. b. titkos tanácsos, rozsnói kerületi országgyűlési képviselő szép reményekre jogosító nagyobbik fia: *Károly* gróf, ki most szolgált önkéntességi évét a lovasságnál, ez előtt 3 héttel vakbélgyulladást kapott. A fiatal gótot szülei egy budapesti sanatóriumba szállították, hol azóta élet és halál között lebeg. Örvendtesen értesültünk azonban, hogy az orvosok már erősen biznak a nagybeteg ifju gróf felépülésében.

Kint a szabadban már ébredezni kezdett az élet, a hajnal esendjét hangok zavarták meg, a pirkadó reggel megszokott hangjai. A megtört édes atya ismét kezébe vette leánya naplóját és mintha az abban foglalt keserűségek megacélozták volna a lelkét, olvasott tovább és tovább, majd magáról megelégedve hangosan folytatta.

— Megesalta, hátlenül elhagyta tehát a nyomorult, becstelen, és ő azt a megaláztatást nem tudja tul élni.

Haza jött titokban, ide az elhagyott szülőföldre, naplóját, utolsó bucsuszavait hozzám juttatva, felkereste a liceum sövény övezte esendes temetőt és édes anyja sirján rettenetes elhatározással mellbe lötte magát.

— Oh én édes egyetlenem! miért nem menekültél hozzám, midőn lelked elvesztette egyensúlyát.

— Megölöm azt a nyomorultat, felkeresem és leütöm mint a veszett kutyát . . .

— Nem! Iluskám fel fog gyógyulni! Ide hozom, ide kényszerítem az ő bálványát. Térden állva fog bocsánatot kérni . . . és ő nemes, nagy lelkével meg fog bocsátani. A lelkükbe öntöm az én energiámat . . .

— Boldogok lehetnek velem együtt.

Iluska megmozdult, felemelkedett kórágyn, felnyitotta nehéz szempilláit és a boldogság ömlött el arcán, midőn meghatottan suttogá:

— Ugy lesz édes apám!

Azután egyszerre lehanyatlott a kuszált szökefürtök által beárnyékoló glóriás tej. görcsös zokogással borult a százados ur leánya keblére.

Iluska meghalt!

Kinevezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter *Benyó Pál* esetneki róm. kath. felekezeti iskolai tanítót, *Csipkai János* és *Krausz János* esetneki ág. ev. felekezeti iskolai tanítókat a csetneki állami elemi népiskolához, *Kovács István* berztekörösi ref. felekezeti iskolai tanítót a roznányi állami elemi népiskolához rendes tanítókká nevezte ki.

Halálozások. *Drucker* Ferenc helybeli kormáros f. hó 10-én 71 éves korában elhunyt. Temetése izraelita polgártársaink nagy részvéte mellett f. hó 11-én ment végbe.

Nagy idők tanuja hunyt el f. hó 12-én városunkban özv. *Huszt* Sámuelné szül. *Patai Jeanette* személyében, ki 84 éves korában halt meg csendesen s f. hó 14-én temették.

Orvosok gyűlése. A vármegyei orvosszövetség és orvosgyógyászati egyesületnek folyó hó végén Jolsván kellett volna őszi vándorgyűlését tartani. A gyűlést azonban el kell halasztani, mert az orvosok s különösen a hatósági orvosok a mostani koleragyanus időben nem távoznak örökhelyeikről egy napra sem.

Rendkívüli igazgatósági ülés. A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívüli ülést tart, melyen a pénztári orvosok szolgálati és fizetési s illetmény szabályzatát is fogja tárgyalni az igazgatóság.

Eltűnt 2000 korona. Jerem Viktor rimakókövi kereskedő szerdán délelőtt a losonci vasuti állomáson jegyet akart váltani a Budapestre induló gyorsvonatra. Mikor pénztárcáját kivette zsebéből, onnan kihullott két darab ezer koronás bankjegyet. A kétezer koronának nyoma vezetett s így a megkárosodott kereskedő drágán fizette meg vigyázatlanágát.

Tüzérek átvonulása. A losonci 16-ik hadi-tüzérezred a tornai völgyben végzett tüzérségi gyakorlatokról f. hó 16-án délelőtt fél 12-kor *Wagner* Henrik alezredessel — a nálunk régi időktől ismert és kedvelt parancsnokkal — élén Tornajáról városunkba érkezett s tegnap folytatta útját haza Losoncra, hol örömmel várják a tőlünk elocupált tüzérségét.

Jegyzői gyűlés. A vármegyei községi és körjegyzői egyesület október hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Bánrévén rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az alapszabályok 11. §-ának módosítása. — 2. Elnöki jelentés a nyugdíjgyűlésről örökös évi járadék elvén alapuló szervezetről. — 3. Temesvármegyei községi és körjegyzői egyesület átirata a nyugdíj szabálytervezet tárgyában. — 4. Egyéb — a közgyűlést megelőző 8 napon belül beadott indítványok.

Ajándék a főgimnáziumnak. Ritka, orvosi és fejlődéstani szempontból érdekes ajándékot kapott a helybeli főgimnázium természetrajzi muzeuma *Zehery* István dr. törvényszéki orvostól: egy öt hetes emberi embryót borszeszben. Az emberi lény születéstől ilyen fiatal korszakában ritkán tanulmányozható. A kik látni akarják a tanulságos preparátumot, azoknak a főgimnázium természetrajz tanára a muzeumban szívesen megmutatja.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartotta rendes havi ülését, az ülés egyik főtárgya volt a szakelőadóknak bemutatott féléves jelentése, melyből aztán ismert ügyes tollal állította össze dr. *Fornet* főjegyző, a bizottság jegyzője, a bizottságnak a miniszterhez szóló terjedelmes nagy jelentését.

Iskolai beiratások. A tanév elején folyó beiratkozások már végett értek s az eddigi adatok szerint: Az állami elemi fiú iskolába f. évi szeptember hó 16-ig beiratkoztak: az I-ső A) osztályba 36, az I-ső B) osztályba 35, a II-ik A) osztályba 39, a II-ik B) osztályba 39, a III-ik osztályba 59, a IV-ik osztályba 58, az V. osztályba 36, a VI. osztályba 12. Összesen: 314 tanuló.

Az iparostanoncz-iskolába beiratkozott szeptember hó 16-ig az előkészítő A) osztályba 14, az előkészítő B) osztályba 34, az I-ső osztályba 40, a II-ik osztályba 31, a III-ik osztályba 28. Összesen 147 tanuló.

Az állami elemi leányiskolába beiratkozott az I-ső osztályba 68, a II-ik osztályba 67, a III-ik osztályba 54, a IV-ik osztályba 62, az V-ik osztályba 32, a VI. osztályba 10. Összesen: 293 tanuló.

A polgári leányiskolába beiratkozott az I-ső osztályba 39, a II-ik osztályba 37, a III-ik osztályba 34, a IV. osztályba 30 és a kézimunka tanfolyamra 32. Összesen 172 tanuló.

A Fehér-Kereszt egyesület új tagjai.

A *Lukács* Gézáé elnöklése alatt működő Gömörmegyei Fehér-Kereszt Egyesület iránt élénk érdeklődés tapasztalható társadalmunk minden rétegében. Most új tagokként következők léptek be az egyesületbe: *Baráth* Károlyné, *Bihary* Istvánné, *Braun* Zsigmondné, *Itj.* *Csapó* Józsefné, *Dr. Dörgő* Gáborné, *Derekas* Jánosné, *Dickman* Lászlóné, *Dr. Deutsch* Miksáné, *Emöky* Adolfné, *Fábray* Zoltánné, *Fischer* Berta, *Halász* Józsefné, *Dr. Haás* Andorné, *Dr. Heinrich* Jánosné, *Halász* Istvánné, *Imreh* Sándorné, *Jugan* Gusztávné, *Kulesár* Jánosné, *Kertész* Lajosné, özv. *Lászkay* Jánosné, *Molnár* Lajosné, *Marton* Istvánné, *Mikhalek* Lászlóné, özv. *Nagy* Józsefné, *Rábely* Károlyné, *Ródoti* Ignáczné, *Ruszkay* Gyuláné, *Saffrány* Imréné, *Dr. Sigmund* Józsefné, *Sshweitzer* Gyuláné, *Sichert* Károlyné, *Schloss* Lajosné, *Szabó* Józsefné (titkár), *Szakall* Andorné, *Szűcs* Görögné, *Uthy* Antalné, *Vietórisz* Gyuláné, *Vozáry* Béláné, *Dr. Vitt* Sándorné, *Vozáry* Samuné, *Dr. Wladár* Józsefné. A tagok száma a most belépettekkel együtt 360-ra emelkedett.

Csontváz a kutban. Készíti a város a járvány kórházat a kir. Törvényszék megett, minek azonban véleményünk szerint nem ott, de a városon kívül van a helye. Ezt azonban majd elintézik a hatóságok. Azonban volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy a kórház előtt most ásvott kutból egy hatalmas tél emberi csontvázat emeltek ki a kutások, mivel hogy ott még az 1700 évek végén temető volt. Midőn pedig a csontváz másik felét kerestük, a munkások a padnal alá mutatták, hogy azt a koponyával és a félkoporsóval együtt ott hagyják nyugodni a kut oldalában, mert az már a kut kerületén kívül esik. Elég nevetséges felfogás és eset, a mely érdemes a közlésre.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Habány* József tornajai segédybíró adóhivatali gyakornokot a rimaszombati kir. adóhivatalhoz adóosztáztá nevezte ki.

Tanulmányi kirándulás. Igen sikerült kirándulást tettek a főgimnázium felsőbb osztályos tanulói 8 tanár kíséretében. 13-án vonaton Nyustyára utaztak, onnan Klenócra gyalogoltak és ebédelték. Ebéd után Feketepatakra vonultak s onnan pihenő után nekiindultak a Vepor megmászásának, a hová — az orom alatti vadászlakhoz és majorsághoz — esti 6 órára érkeztek. Barátságos tüzek fénye mellett vacsoráztak és vig dalolás után a vadászházban és csürben szalmán-szénán fekvé kipihenték fáradalmaikat, 15-én a fölkelő nap már utban találta őket az orom felé, a honnan az 1344 méter magas sziklák tetejéről élvezték a kilátást. Ezuttal ugyan a völgyeket Zólyom felé még köd takarta s csak Gümör felé érvényesült teljesen a szép kilátás. Onnan lemászva még egy kortyot ittak a Rima forrásából, a melynek leghosszabb ága ott ered a vadászház előtt elterülő völgyeknél. A *Löcherer*-kútból s igen jó, üdítő, hideg forrásvíz. Reggelre meleg teát és hideg ételeket evett a társaság. Lejövet megnézték az „Oltárkő” nevű érdekes szikla-csoportot és délre Feketepatakon várta őket az ebéd, a mellyel az igazán kedves, figyelmes, magyarosan vendégszerető házigazda, *Áronffy* Ernő társulati főerdész ur látta el az egész társaságot. A rendezés és ellátás körül igen szíves és figyelmes volt *Tomo* Mihály klenóczi rendőrkapitány is. Az ifjak az esti vonattal tértek haza sok ritka növényvel, friss levegővel és jó emlékekkel telve. A kirándulást *Horváth* Zoltán tanár vezette s 62 tanuló és 8 tanár vett részt benne.

Fegyelmi ügyek. A pénzügyi tárca körébe tartozó fegyelmi ügyek lebonyolítása ez idő szerint aránytalanul hosszú időt vesz igénybe. Nehogy a fegyelmi eljárás alá vont tisztviselők és alkalmazottak anyagi és erkölcsi érdeke érzékenyen sértessék, a szolgáltatnak pedig abból indokolatlan hátrányai származzanak; a pénzügyminiszter elég humanusan, újabb rendeletében akként intézkedett, hogy ezen ügyek lehetőleg mielőbb lejárattassanak, elháríthatlan akadályok pedig rögtön bejelentessenek. Megjegyezzük azt is, hogy tudomásunk szerint a pénzügyminiszterium ügykörére vonatkozólag fegyelmi szabályok legújabb összeállítását a kir. pénzügyigazgatóságok részére alkalmazkodás végett kiadatták.

Agárverseny. A „Gömörvármegyei Agárász-Egylet” folyó évi október hó 7-én, esetleg a következő napokon a „dobrai” tarlókon elegy-agárversenyt rendez. Bírók: *Farkas* Géza, *Farkas* Zoltán, *Hámos* Aladár és *Szontagh* Zoltán. Díjak: I-sőnek tiszteletdíj; II-iknek tiszteletdíj. Nevezési díj tagoknak 10 korona, nem egyleti tagoknak 20 korona; nyertes agár után tagnak 20 korona, nem tagnak 40 korona. — Nevezni lehet folyó évi október hó 6-án este 10 óráig az egylet titkárnál Rimaszombatban. Összevetés az elnök vagy egy igazgatósági tag és a titkár jelenlétében október hó 6-án este fél 11 órakor nyilvánosan ejtetik meg a „Hungária” szálloda éttermében. A verseny alkalmára az Országos Agárász-Szövetség versenyszabályai mérvadók és a verseny az „Ostordíj” propositióinak mindenben megfelelően tartatik. A verseny a dobócsai vasuti őrháznál d. e. 9 órakor veszi kezdetét. Az agárászatot október 6-án este ismerkedési estély előzi meg, 7-én pedig társas vacsora lesz a „Hungária” szállodában, melynek vendégül lakás és istálló iránt is gondoskodik megkeresés esetén. A meghívót *Putnoky* Mórész elnök és *Gundelfingen* József titkár küldötték szét.

Kolera és szesz. A közönség körében sok téves nézet uralkodik erről a kérdéstről s ezek csak a törlvilágosodás terjedésével fognak megváltozni. Az ételek és italok tisztasága és bacillusmentessége elsőrendű fontos dolog s a házak, udvarok, utcák, csatornák tisztogatása dezinficiálása is nagyon fontos. Az utcai gyümölcs- és főleg a dinnyeárukat is meg kellene rendszabályozni főleg kolerás időben, mert, a házaink előtt elszóráják a dinnyehajakat, csutakokat s ezek igen jó bacillustenyésztő melegágyak. Hanem a közönség azt is hiszi, hogy a szesz, a több szesz megöli a kolera, pedig ez téves dolog és ellenkezőleg áll. A kolera epéj, epemirigy és az epevezetékben van a félszke, az epét pedig ingerli, izgatja a szesz ital s azért azok könnyebben beleeshetnek a kolera és jobban uralkodik rajtuk a betegség, a kik sok szesz italal ingerlik és gyöngitik az epéjüket. Tehát kolerás időben jobban kell óvakodni a sok szeszről és a részegeskedéstől mint máskor, mert a szesz épen az epére gyakorolt ingerlő hatása folytán még elősegíti az emberben a kolera elhatalmasodását. Lehet, hogy a tartózkodó embernek a kis adagban, orvosságul vett szesz ital egy más esetben használ, de az orvossággal nem szoktunk ok nélkül és mértéktelenül élni. Az ilyen visszaélés tapasztalat szerint épen kolerás időben bosszulja meg magát azokon, a kik a gyomruk tájékát mértéktelen szeszivással elgyöngítik.

Verekedés. *Krivulka* Laós és *Polák* János mikolessányi legények *Jolsván* a *Klein* Viktor kormasmájában f. hó 6-án összeverekedtek, s *Krivulka* — *Polák* egy hámfával úgy fejbévágta, hogy a szerencsétlen ember fején súlyos sebbel összeesett. A vizsgálat elrendeltett.

Kamarai jelentés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara aug. 1-től aug. 31-ig terjedő időről kiadta nagy gondal összeállított irodai jelentését. Ebből megtudjuk, hogy a helybeli kir. törvényszéknél következő bejegyzések történtek: Rimaszécsi Takarékpénztár Részvénytársaság Rimaszécs. Alakult 1910. aug. 7., tartalma 50 év, alapitőkéje 112.000 korona, mely 800 darab 140 koronás részvényből áll; Tornajai Takarékpénztár r.-t. ratkói fiókja *Ratkó*; Csetneki Rézgyár *Szontagh* Pál (társas cég, cégtulajd. *Szontagh* Pál és *Szontagh* Andor) Csetnek; — *Töröltettek*: *Kellert* és *Lefkovic* Tornajai; *Deutsch* Henrik Rimaszombat; *Csetneki* Rézgyár *Szontagh* Pál (egyéni cég) Csetnek; *Első* Murányvölgyi Agyagipar és *Cserépkálhagyár* *Murányalja*; — *Csődnyitottak*: *Lobstein* Sándor és neje *bérlők* jánosi lakosok; *Fodor* Béni kereskedő, tornajai lakos; *Biedermann* Mór jolsvai lakos, valamint *Rosenfeld* Hermann mezőtárkányi lakos vagyonára.

A tánciskola idényére leánykakat teljes ellátásra elvállalja. Legnagyobb szeretettel gondozza, oda és visszakiséri egy uri nő. Czim a kiadóhivatalba.

Koleragyanus eset. F. hó 15-ikén a reggel 1/2 7-kor a városunkba érkező vonattal *Likérről* jött *Jablónka* Fülöpné s az uton rosszul lett, hányt és göresket kapott. Az asszonyt beszállították a járványkórházba, hol dr. *Szabó* Károly városi orvos és dr. *Lichtschein* Adolf vasuti orvosi tanácsadó megvizsgálták, de ezek egyszerű gyomorhurutot találtak s az asszony tovább utazott. Az esetre vonatkozólag következőket tudtuk meg: *Jablónka* Fülöpné *krompachi* lakos szerdán *Likéren* járt, hogy gyermekeit elhelyezze az ottani gyermekmenhelyen. Itt is töltötte az éjszakát és reggel öt órakor vonatra ült. A vonat elindulásakor hányni kezdett. A *Likéri* állomásfőnökség értesítette a feleli főnökséget, a feleli főnökség pedig a rimaszombati hatóságot. Rimaszombaton a pályaorvos megvizsgálta az asszonyt és semmitéle koleratünetet nem észlelt rajta. Az asszonyt ezután elkülönített kocsiában tovább engedték utazni *Miskolcra*, ahová déli háromnegyed egy órakor érkezett meg. A miskolci hatóság is megvizsgáltatta, de most sem állapítottak meg rajta koleratünetet, mindazonáltal szigoruan elkülönítették és a legmesszebb menő óvintézkedéseket fogantatosítottak, a vasuti kocsi is alaposan fertőtlenítették.

Hajbakaptak az örökségen *Blanyák* Pál pinzik rimakókövi lakos testvérevel *Györggyel* a szülei után maradt örökségen nem tudott megegyezni. A dítenciákat nem tudták kiegyenlíteni s civakodás közben *Blanyák* György testvérét *Pált* egy fejszével úgy megütötte, hogy az súlyos testi sértést szenvedett.

Szarvas helyett medve. Arról értesültünk, hogy *Pauchly* Rezső roznányi püspöki erdőmester a napokban vendégével *Szilassy* járásbíróval, kint volt a püspöki erdőben szarvas bögésen. Szarvas helyett azonban a szürkületben egy hatalmas medve jelent meg, mely *Pauchly* erdőmesterre rontott. Az erdőmesternek helyén volt azonban a szíve, mert az utolsó legváltásosabb pillanatban a fenévatat legyujtotta, mely azonban halálos sebével még elvánszorgott, de másnap az erdőőrök megtalálták.

Járványkórház. Mint értesülünk, Rimaszombatban a volt fehér-kereszt nyomorék gyermek otthonát rendezik be járványkórháznak a régi temető mellett. A városnak ezt a választását nem mondhatjuk valami szerencsésnek, mert csak az az egy körülmény javasolhatja ezt, hogy a járványkórház közel legyen a temetőhöz, ne keljen a halottakat a városon keresztül vinni; de nagyon sok más ok ellene bizonyít. Így azon a leendő sétatéren sokan járnak-kelnek, sétatálnak, a gyermekeknek ott jó játszótérük van, a járásbírósg előtt ügyesbajos emberek várakoznak egész délelőtt. Szóval olyan forgalmas helyre nem való a járványkórház és reméljük, hogy a város irányadó körei is figyelembe veszik ezeket a fontos okokat s a járványkórházat más félreesőbb helyre fogják telepíteni.

A fegyenc sorsa. *Sifrik* Sámuel volt tiszolci lakos, ki atyját 1908. október 11-én Tiszolcon egy találkozásal agyonverte, ezért őt a helybeli törvényszék 4 évi fegyházra ítélte, f. hó 12-ikén a lipótvári fegyházban elhalt.

Tüzek. F. hó 7-én *Cserepesen* tűz ütött ki: mely a néhai *Czaban* György portáján egy csür és egy juhakol hamvadt el. — 10-én *Cserencsényben* *Zmeskál* József asztalgái égtek el. — 11-én pedig *Alsópokorágy* községben égett el több szalmakazal. A kár mindenütt biztosítva volt.

Figyelmeztetés. A kassai posta- és távirat igazgatóság figyelmezteti az alábbiakban a közönséget, hogy Belgiumban a brüsseli világkiállítás alkalmával kiállítási levélbélyegeket bocsátottak ki, a melyeket tel-emelt árban árusítanak, az 1, 2, 3 és 5 centimes levél bélyegek ára a rendes ár kétszerese, a 10 centimesekké pedig 15 centimes. Ezek a kiállítási levélbélyegek csak Belgium belöldi forgalmában érvényesek. Ha Magyarországra szóló küldemények bérmentesítésére használják föl az ilyen kiállítási levélbélyegeket, a küldeményt a magyar posta úgy tekinti, mintha egyáltalán nem volna bérmentesítve.

Tíz változatu jó orgona jutányos áron azonnal eladó. — Elsőbbség előnyben részesül. **Plébánia Nagyszuha.**

Az őszi idényre
mindennemű kész
férfi, női és gyermek
cipőket tart raktáron a
Kovács Zsigmond-féle
cipőüzlet Deák Ferencz-u. 8. sz.

Eladó téli fajalma!
U. m. beregi és nemes sóvári téli arany-
párnén, többféle remett *Török* Bálint, *Pogácsa* alma, mind kézzel szedett, szedés-
közben leestett vagy hullott egy sincs közte,
mi pedig a gyümölcs eltarthatására nagy befolyással van.
Ár vegyesen I. osztály 20 liter 2 kor.
" II. " 20 " 1 " 30 fill.
Rendeléseket elfogad vidékre is
SOÓS GYULA Rimaszombat.

A leégett és felszámolás alatt levő **Pelsőci faipar részvény-társaságnál** 8 évig alkalmazásban volt bodnár-mester **LUX FRIGYES** értesíti a t. közönséget, hogy Pelsőczen saját házában új **hordók készítését, javítását** és azok **hitelesítését** olesón vállal és ily irányban szolgálatát teljénlajlja.

Kiadó üzlethelyiségek.

A Deák Ferenc-utczában újonnan épült házban két üzlethelyiség és egy udvari lakás **október hó 1-től** kiadó.

Értekezni lehet **Zsuffa Kálmán** tulajdonosnál ugyanott.

Legfinomabb elsőrendű

csemegeszőlő

5 kilós postakosaranként üzletből vagy a domonyi szőlőtelepről szállítva **1 forint 10 krajczár.** Üzletben kimérve kilogrammonként **24 krajczárjával** kapható.

KOHN ADOLF

fűszer-, liszt- és csemegekereskedő **Rimaszombat.** Telefon: 32.

A rimaszombati agyagipar

ajánlja: kütünő zsaluksányi tűzálló agyagból égett, saját gyártmányu

cserépkályháit.

Mindentéle színű és méretű kályhák igen nagy választékban állandóan raktáron.

Kályha átrakások és javítások pontosan eszközöltek.

Gyártelep és raktár:
Kispást-tér, Rimaszombat.

Kiadó lakás.

A helybeli **róm. kath. iskola iskola épületében** földszint egy lakás: mely négy szoba, konyha és mellék-helyiségekből áll, **november hó 1-től** bérbe vehető. — Értekezni lehet **Stolcz Zsigmond** gondnokkal.

!!Bámulatos olesó ár!!

Különböző gyártmányu

VARRÓGÉPEK

darabja jótállással

27 Forint
és feljebb.

Kerékpárok és alkatrészek

a legnagyobb választékban kaphatók:

Özv. Enyedi Miksáné

óra- és ékszerüzletében.

Rimaszombat „Hungária” szálloda épület.

Eladó ház, kiadó bolt.

Kossuth-utca 41. sz. ház nagy kerttel és szép udvarral eladó, továbbá az **Andrássy-ut 1. sz.** alatti házban **november 1-től** kezdődőleg egy csinos bolt kiadó. — Értekezni lehet: **Andrássi fényképészszel.**

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű **KERÉKPÁROK** dupla harangsapágygyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummik, pedálok, láncok, esengők, kormányok, sárvédők, kulcsok, szabadonfutó ágyak, csészék, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítok vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,
órás-mester és ékszerész.

Rimaszombat, (a pénzügyigazgatósági épület.)

Kiadó lakás.

Losonczy-utca 45. számú ház emeleti része, mely hat szoba, konyha, kamara s mellék-helyiségekkel bir, azonnal bérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonos: **Zavadszky Edével** (rimaszombati konzervgyár.)

Hirdetmény.

A „Rimaszombati Hitelesítővel” igazgatósága közbirő tevéen a társaságnak folyó évi aug. 21-én közgyűlésileg elhatározott feloszlását, a társaság hitelesítő felhívja, hogy a hitelesítővel szembeni követeléseiket jelen hirdetménynek e helyen történt harmadszori közzétételétől számított hat hó eltelté elött az 1875. évi 37. t. cz. 252. §-ában foglalt követelvények terhe alatt érvényesítsék.

Rimaszées, 1910. szeptember 8-án.

Az Igazgatóság.

Kárptos, paplanos munkák

legolesőbb beszerzési forrása

IZSÁK SÁNDORNÁL.

Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében.

Ugyanitt egy tanonc és tanuló lány felvétetik.

Átadó üzlethelyiség.

Erzsébet-tér 9. sz. alatt a volt **Seidner Géza**-féle **bazár** átadó. — **Czim:** a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy a **45 év óta** fennállott

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentul a régi név igénybevételével, a régi helyről (Losonczy-utca 21. sz.) a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem eunélfogva mind azokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészeül jut, ezen szomorú kötelességük teljesítésével engem megbizni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben érc- és faloporsót, szemfedőt, sarkoszorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

ZAVADSZKY EDE,

RIMASZOMBAT (Losonczy-utca 21. sz.)

Aláírási felhívás

a várgedei szénsavas és vastartalmu furdőreszvény-társaság részvényeinek jegyzésére.

1. **A vállalat tárgya:** „Várgedei Szénsavas és Vastartalmu Furdő Reszvény-társaság” czég alatt alakítandó részvény-társaság Rimaszombat székhelyvel.

A társaság határozatlan időtartamra alakul.

Czélja, a várgedei furdő-telep, valamint a hozzá tartozó ingatlanok és az azokból fakadó „Valéria”-forrás vizének megvétele, ugyszintén a furdő-telep kibovítéséhez szükséges földvásárlás, ezeknek a mai kor igényeinek megfelelő tervszerinti beépítése, a furdő üzemben tartása, fellendítése és végül a „Valéria”-forrás vizének forgalomba való hozatala.

2. **Az alaptőke 300000 korona,** mely 1500 darab egyenként 200 korona névértékű és bemutatásra szóló részvény kibocsátása által szerzesztetik be.

A részvények befizetése akként történik, hogy minden egyes részvény 10%-a, azaz részvényenként 20 korona az aláírástól számított 14 napon belül a „rimaszombati takarékpénztár”, a „gömörmezei nép- és iparbank”, a „gömörmezei takarékpénztár és hitelbank” vagy a „rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank” rimaszombati czégnél, 20%-a, azaz részvényenként 40 korona 1910. évi október hó 15-ig ugyanezen intézetek bármelyikénél fizetendő be készpénzben, ugyancsak az aláíráskor szervezési és előmunkalati költségekre részvényenként 2 korona szintén ezen intézeteknél készpénzben befizetendő; a hátralékos 70%-a befizetésének módozatait az alapítandó részvény-társaság közgyűlése fogja meghatározni.

3. **Az aláírás zárídeje 1910. évi október hó 15.**

4. Az alapítók fentartják maguknak és a részvényeseknek a netalán kibocsátandó újabb részvényekre vonatkozó elővételi jogot és azt, hogy a kereskedelmi törvény 183-ik §a alapján az első igazgatóságot 3 évre kinevezhessék.

Kelt Rimaszombatanban, 1910. augusztus 25.

Az alapítók:

Dr. Mesko Miklós s. k.,
várm. t. főorvos.

Dr. Löcherer Tamás s. k.,
várm. közokbázi igazgató.

Dr. Lichtschein Adolf s. k.,
m. kir. államvasutak orvosi tanácsadója.

Kubinyi Ferenc s. k.,
vm. t. főgyógyész.

Dr. Kovács László s. k.,
polgármester.

Dr. Fodor Béla s. k.,
járásí t. orvos.

Dr. Bleier Leó s. k.,
kórosvos.

Dr. Stojkovits Emil s. k.,
földbírtokos.

Dr. Zehery István s. k.,
kir. törvényszéki orvos.

Dr. Kármán Aladár s. k.,
a ker. munkásbiztosító-pénztár főorvosa.

Dr. Krausz Gyula s. k.,
ügyvéd.

Dr. Szabó Károly s. k.,
városi t. orvos.

Dr. Bächler Gyula s. k.,
orvos.

Braun Zsigmond s. k.,
„Rimaszombati keresk. és közgazd. bank r.-t.” igazgatója.

Benyó László s. k.,
magánzó.

Lévai Izsó s. k.,
könyv- és papírkereskedő.

Kohn Albert s. k.,
fakereskedő, furdőtulajdonos.

Aláírási izek találhatóak egyelőre az alapítóknál és a fenti pénzintézeteknél.